

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP
SZOLNOK-DOBOKAMEGYE ÉS A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Széchenyi-utca, csizmadiaszin alatt. Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.	NYILTTÉRI CZIKKEK garmondsora után 30 kr. fizetendő.	MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.	HIRDETÉSI DÍJAK: egy 30 négyszög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 6 frt — kr. Félévre 3 „ — „ Évnyegyedre 1 „ 50 „ Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.
--	---	--	---	---

A szamosvölgyi vasút-társaság igazgató-ságának áprilisi gyűlése.

A megjelent tagokat b. Bánffy Dezső üdvözlőlvén, kik közt jelen voltak: Nagy Béla kolozsvári pénzügy-igazgató és Blaszkovics Fridolin a kir. állam-vasút kolozsvári igazgatója, mindkettő a kormányt képviselve.

A tárgysorozat rendén fölkérni határoztatott a felügyelő bizottság, hogy a volt pénztárnok működési idejére vonatkozó előterjesztését a fölmentvény megadhatása végett tegye meg.

Olvastatott a lefolyt márczius óra vonatkozó pénztári jelentés, melyszerént a bevétel volt 48,851 frt és 53 kr, ezzel szemben 42,879 frt és 17 kr kiadás, s így április óra 5972 frt 36 kr maradt pénztár egyenlegül.

Az elnökségnek a hitel műveletekre vonatkozó előterjesztésekkel kapcsolatosan Róth Pál felügyelő bizottsági tag elismerését fejezi ki az elnökségnek azon kiváló buzgalmaért, melyet a pénz szükséglet fedezhetése céljából magánhitelüket is igénybe vették, mely jegyzőkönyvileg is kifejezteni határoztatott.

Olvastatott a folyamatban lévő építkezésekre nézve a műszaki jelentés, melyből kifolyólag a deési állomás főnöke Láposi László megbízott az apahidai állomásról kiinduló kavicsvonatok szállítása fölötti fő felügyelettel, utasítatván, hogy az ugynevezett biztonsági szabályokat mind maga megtartsa, mind pedig a vállalkozókkal szigorúan megtartassa.

A társulat jogtanácsossa több kisajátítási eseteket jelent bé, melyeknek tudásúl vé-

tele után a részvény-hátrálékosok ellen folyamatba tett perek állásáról téve jelentést, megbízott, hogy minden hátrálékosok ellen indítsa meg a keresetet.

Olvastatott az április és május havára vonatkozó költség előirányzat, melyszerént föld-, hid-, partvédmunkálatokra; magos és félépítvényi anyagokra; távirka berendezésre s több más vegyes kiadásokra 56,400 frt szükséglet a pénztárból folyosíttatik.

Olvastatott a beállítandó vonalörökre vonatkozó elnöki előterjesztés, melyszerént vonal örökké lettek megválasztva: Mátis Sándor, Mik Izidor, Poncez István, Kis István, Léderer József, Kádár Sándor, Sermán János, Nagy János, Mudza György, Veres Lajos és Diószegi Sándor egyenkint ideiglenes minőségben 240 frt évi fizetéssel, melyből a természetben kiadott ruházat ára havi részletekben fog levonatni.

Olvastatott a Berstein és Faidé cégnek azon kérése, melyszerént a megyénk területén beállított nagy faüzletük érdekében a vasút társulattal szállítási szerződésre kíván lépni, melyből kifolyólag a vasút-vonalon évenként legalább 500 teljes kocsi farakomány szállítását biztosítja legalább hat éven át, kérvén, hogy a vasút-társulat kivételesen azon szállítási díjtételekben részesítse, melyek az államvasutak díjszabásában a hosszú faanyagokra nézve érvényben vannak. És a beállítandó faszállítás tekintetéből szükségrendő hidmérlegre a fent írt cég által előlegként felajánlott 2400 frt a társulat által elfogadtatván, az, 1882-ik év július 1-jétől kezdődőleg hat egymásután következő fél évi részletekben fog visszafizettetni. Végre a nevezett cégnek kérelme következtében raktelep használatra a deési

állomáson egy 2000 négyszög méternyi terület díjmentesen engedtetett át.

Olvastatott a deésaknai sóbánya igazgatója Svaiczer Sándornak a deésaknai szárnyvonal kiépítésére vonatkozó adatai, melyek közt fölemlíti, hogy ez által a sótermelés évenként, mely jelenleg 50,000 m. mázsa, három annyira is emelkednék, miután az itteni sótermelés minden más hazai sóbányák fölött tömörsége és tisztasága által elsőbbséggel bír; és a nagyobb mérvű termelés által az előállítás költsége is olcsóbb lenne; továbbá a jelenleg művelés alatt álló „József-bánya“, mely a talajvizektől veszélyeztetve van mielőtt kiaknáztatnék, a mely alatt az ugynevezett „Ferdinánd“ tartalékánya előkészíthető lessz, s mindezek mellett még tekintetbe veendő az, hogy a termelés fokozása által a helybeli elszegényedett bányász népnek sorsa mind anyagilag, mind szellemileg javulna. Mindezeknek tekintetbe vételével megbízott az elnökség a deésaknai szárnyvonal előmunkálatairól készült tervezetet és költségvetést indokolt kérelemmel a m. k. pénzügyminiszterhez felterjeszteni, hogy a kormány támogatása által lehetővé legyen ezen szárnyvonalnak mielőbbi kiépítése.

Bemutatott a budapesti áru és érték tőzsde tanács átirata, melyből kitűnik, hogy részvényeinknek a tőzsdén leendő hivatalos jegyzéseért egyszersmindenkorra 300 frt tőzsdei illeték, s az évenkénti rendes jegyzésért minden évben 100 frt tőzsdei díj lenne fizetendő, a mi egyelőre csak tudomásúl vétetett.

Ezekután még egy néhány ügy ellátásával a tanácskozás bezárattott.

xxx.

A „SZOLNOK-DOBOKA“ tárczája.

Románia új királysága.

Az egykori Moldva és Oláhország — IV. Béla királyunk Kumániája, a török szultánok kettős vazall-tartománya, — III. Napoleon pártolásával 1858-ban Románia néven egy fejedelem alatt egyesült. A huszonhárom éves ifju állam a berlini kongresszus kegyéből, plevnai érdemeért, hogy a megszorult oroszot az ostromban kisegíté, három év óta független fejedelemség, most magát királyságra emeli, s fejedelmét: Hohenzollern I. Károlyt, királyi cízzel tiszteli.

A ujdonszülött román királyság, Dobruzsát, nem számítva, 2300 négyszög mfl. terjedelmével s öt millió lakosával, tőzsomszédságunkban teljes figyelmünket érdemli, mert hazánkban is a havas-aljaiakkal egy eredetű, több mint két millió román-rumén, rumuny v. oláh lakik, kiknek aspirációja: egyesülten a régi Dácia határait az Euxinus tengertől a Tiszáig kiterjeszteni. Palacki cseh történetíró azt mondja, hogy a magyarok ezer év előtt a szlávok középebe ékelvén magukat, a szlávok valaha egyesülhetésének reményét örökre szétszakították. Ha a magyarság, e szerint, ék a szlávok szívében: az éknek foka a román,

éle a magyar: tehát e kettős nemzetiségi szigetnek a szlávtság tengerében, önfentartási tekintetben összetartása fölötté kívánatos.

Alkalmat veszek itt a román nemzet vitéz eredetéről s történetéről röviden megemlékezni.

Az oláhoknak Traján gyarmataitól való származását újabb időben Rössler és Hunfalvy Pál nyomós okokkal tagadják, állítván, hogy Aurelián császár Dácia minden latin népét át-szállítja a Duna jobb partjára, s a mostani oláhok csak a XII. század végén, még inkább a tatár pusztítás után szivárogtak vissza a régi Dáciába. Ennélfogva téves Béla névtelen jegyzőjének a hegedűsök mondái utáni azon állítása, hogy Árpád hadnagyai az oláh Gyalu, a kozár Mén Marót és a bolgár Glád oláh népét hódolatra birták volna. A történetírók az V—XII. században, mondják ők, nem említik, hogy Erdélyben, az u. n. fekete Magyarországon, oláhok laktak volna. Priskos, Jornandes, az avarok harcainak írói, Constantin, sz. Gellért életírója sat. hallgatnak az oláhokról. Bazil császár 1020-ban nevezi elsőben a kuczo-vlachokat a mai Albániában, a hajdani durazzó-saloniki római hadutban, midőn őket az ochridai érsek alá rendeli. Árpád, mondják továbbá se oláhokat, se bolgárokat nem talált Magyarországon és Erdélyben, csak szlovéneket.

A magyar az oláh nevet a szláv vlach-ból, az a német vels-ből vette. Az oláhok hajdani

foglalkozása a juhászat lévén, a földmives szláv a juhászt általában oláhnak nevezte, valamint a germánok a rabszolgát általában szlávnak neveztek.

Kun László király idejében van emlékezet, hogy a Balkánon-túli Romániából — hol már ma románok nincsenek, egy — csapat rumuny Magyarországra költözött. Midőn 1274-ben, a lyoni zsinaton, Paleolog Mihály konstantinápolyi császár a római egyházzal egyesülést elfogadta, de utóda Andronikus az uniót elveté, a császárság népei közt támadt zavarban, a görög szertartáshoz hű több ezer rumuny, elhagyva a császár megszűkült birodalmát, Magyarországon IV. László királytól kért vallásuk szabad gyakorolhatása mellett megtelepedési engedélyt. A király e pástornépnek Máramaros és a Köröső erdősegeit mutatá ki szállásúl, honnan aztán a máramarosiak egy része I. Lajos királyunk térítési szigora elől Moldvába költözött. Ezek az oláhok az 1285-ben Magyarországra ütött tatárok ellen hasznos szolgálatot tőnek.

A szörényi bánágot, az olt alvidékén IV. Béla szervezé 1247-ben, s azt a János-lovagoknak adományozá, a jövedelem felének kikötése mellett. De a lovagokat az egyesült bolgárok és oláhok elhajtják. Hédervárdi Lőrincz nádor e bánágot a magyar koronának 1263-ban visszahódítá. A XIV. század elején az oláh vajdák és kenézek: Bazarátot vagy Bessarabát kiról egy

LEVELEZÉS.

SAJÓ-SZT.-ANDRÁS, ápril 18.

Fejérvári Károly sajtó-szentandrási földbir-tokos, a ki független és hazafias törekvéseinél fogva megyéje bizalmát teljesen bírja — Szolnok-Dobokamegye minden választókerületéből, de na-gyobb részt a bethleni járás választókerületéből, melynek sorsa őt közelebből érdekli, több vá-lasztó barátját vendégszerető házához a köze-lebbi követválasztások alkalmával a megye vá-lasztókerületeiben elfoglalandó politikai pártállás megbeszélése végett a mai napra meghíván, a szép számban megjelentek értekezletté alakulván, az értekezők egyhangú határozat folytán a jelen-legi kormány, illetőleg szabadelvű párt által kö-vetett politikát magáénak vallotta, és kinyilat-koztatta jegyzőkönyvileg: miszerint a megye bizottságának közelebből tartott közgyűlésein több keblű ügyekben oly felszólalások tétettek, melyek megyénk derék főispánjának népszerűt-lenítésére, a szabadelvűpárt politikai elveinek rovására, az ellenzéki elemek felbátorítására, és végül hírlapi kiméletlen támadásokra szolgáltak alkalmul: erkölcsi kötelezettséget vállaltak te-hát az értekezők tagok magukra, miszerint az egyes választókerületekben oly képviselők meg-választására fognak törekedni, kik a megyei és parlamenti életben a szabadelvű párt érdekeit minden tekintetben respectálni fogják.

Ne vegyék tehát Szolnok-Dobokamegye hazafias érzelmű aristokratái a középosztálytól és annak egyes tagjaitól sem pressionak, sem pedig sértésnek, közös hazánk érdekében össze-tartásra célzó törekvéseinket, becsüljék meg kö-zösen azt a kastot, a melyhez születésüknél fogva tartoznak a haza és a párt érdekében is; nyujt-sanak egymásnak és nekünk ezutáni tényeik ál-tal engesztelő jobbot, és munkálkodjunk közösen a haza javára, mert amugy is vannak elég hamis prófétáink, a kik saját önző céljaik elérésére igyekeznek az egyenetlenkedést felhasználni.

Azt hiszem, mindenki egyért velem abban, hogy megyénknek egyik legönzetlenebb és leg-munkásabb tagját bírjuk a megye élén br. Bánffy Dezső személyében, a kinek egyedüli érdeke csak annyi, hogy megyéjét önfeláldozólag ember-től telhetőleg boldogítsa; az ő nemes törekvései ne tegyenek tehát bennünket az ő ellenségeivé; gondoljuk meg továbbá, hogy emberek vagyunk, és igen sokszor akarunk ellen is sérthetünk, de akkor, midőn a haza java kívánja, adjunk kifeje-zést nemes érzelmeinknek és támogassuk haza-fias törekvéseiben, mert meggyőződés az, hogy az ő érdemei mellett a mások érdemei is tűndő-kölhetnek.

tartomány maig viseli a Beszarabia nevet, Robert Károly a keleti egyháztól a pápa fölsége alá akarván vonni, mily kudarczát látta vállalatá-nak: tudjuk a történelemből. I. Lajos királyunk kísérlete, az oláhoknak a pápa egyházi fölsége alá hódítására, szintén sikertelen maradt, 1367-ben. A bolgárok megtérítésében diadalmas bará-tok százait az oláhok agyonverték. Midőn ezért Lajos az erdélyi vajdát és a macsói bánt indítá Bazarát Vajtkó v. László ellen, a vajda emberei úgy jártak, mint egykor Róbert Károlyéi: a hegysorok közt meglepettek s a vajdával együtt majd mind agyonverettek. A macsói bán több szerencséivel járt. Vajtkó ekkor Lajos királynak hűséget fogadott s Fogarast nyerte ajándokul.

A római keresztyénségnek a pogány kunok és a görög hitű oláhok közt terjesztésére, Róbert esztergomi érsek, a térítő dömések vezetése alatt Milkón püspökséget alapított, 1227-ben. Ezt azon-ban a tatárok nem sokára földulván, a pápa 1348-ban újra fölállítá s az oláh urak pártfogá-sába ajánlá. A püspök, kit a törökök 1442-ben elűztek, Erdélyben Berethalomban vonta meg magát. Az Árpádtól és Kötöntől Moldvában visz-szamaradt u. n. csángó-magyarok, valamint a Zsigmond király hitűldözései elől ugyanoda mene-kült huszita székelyek, nem bírták szilárd ál-lásba hozni a milkói kath. püspökséget s ennek fiókjait: a jászvásárit és a bákóit. A pásztor nél-kül maradt csángó-magyarokat, kik a XV. szá-

Nem mulaszthatom el még feljegyezni, mi-szerint jelzett értekezleti gyűlés berekesztése után Fejérvári Károly barátunk vendégszerető házában fényes lakoma követte az értekezletet, melyen az egyetértés létrejövetele érdekében, a kedélyes pohárköszöntések sem hiányoztak; a lakoma végeztével, az értekezletnek egyhangú határozata alapján, az értekezők derék főispánunk br. Bánffy Dezső iránti ragaszkodását kir. taná-csos Boér Károly, Fejérvári Károly, dr. Almay Ferencz és ügyvéd Gajzágó Ferencz értekezleti tagokból megválasztott küldöttség által fejezte ki, kik is a főispánt apanagyfalusi lakában, az értekezők határozatának kézbesítése mellett, me-legen üdvözölték.

Végző óhajom az, hogy váljon ki közülünk az, a ki politikailag ellenzéki, azok pedig, kiket a szabadelvű párt elvei lelkesítenek, sorakozzanak és őrizték meg Sz.-Dobokamegye hazafias irányú múltját!

„Magyar-Polgár.”

VEGYESEK.

-- Megyénk bizottságának folyó év május 12-ére kitűzött rendes közgyűlésének tárgysoroza-tát lapunk mai számának hivatalos rovata hozza.

— Szamosújvár város közönsége „Rudolf” tronörökös ő fenségének nászünnepe, mely alkalmá-ból, a törvényhatósági küldöttségbe, főtisztelendő plebánus Bárány Lukács és polgármester Placsin-tár Dávid urakat jelölte ki, s ez alkalommal a nászünnepe napján a városi szegények között 300 frtot szavazott meg kiosztás végett.

— Meghívás. A deési koresolyázó-egylet tagjait van szerencsém a f. hó 28-án (csütörtö-kön d. u. 5 órakor a megyeház tanácskozási ter-mében tartandó közgyűlésre tisztelettel meghívni. Elnök úr ő méltósága megbízásából, Havas Gyula jegyző.

— Az országos női-iparkiallást rendező bizottságunk a kiállítási költségek fedezésére f. évi május 12-én fillérestélyt rendez. Részleteseb-ben jövő számunkban.

— Államsegély. Vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr őnmaga a csáki-gorbói állami iskolának 105 frt 69 kr. államsegélyt utalvá-nyozott.

— A deési jótékonycélú állandó műked-velő társulat közgyűlése folyó évi május hó 8-án d. u. 5 órára hivatott egybe. Tárgyai: 1.) a folyó évi költségvetés megállapítása; 2.) a társulat tiszta jövedelme felerészének felhasználása iránti intézkedés; 3.) az 1880. évi számadások meg-vizsgálása; 4.) az időközben üresedésbe jött tiszti állomások betöltése képezendik. Az igazgató vá-

zadban a moldvai népességnek egy harmadát ké-pezték, ma nagyrészt eloláhosodva, néhány ezerre leolvadva, nemzetiségben, vallásban nem sokára az oláhok közé való fölolvadás fenyegeti.

Moldva a tartomány egyik folyójától, a töröknél: Kara-Bogdan, a tartomány alapítójától, 1360. táján Dragos Bogdántól veszi nevezetét. E bátor vadász Máramarosból, egy üzőbe vett bűlénnyomán jutott a mai Bukovinába, s ott, hol a vadat elejté, alapítá Kimpolungot, melyet s vidé-két a Lajos magyar király türelmetlensége által üldözött hit s törzsrakonaival népesített be. Dra-gos és utódai hol a magyar, hol a lengyel király-nak valának vazalljai. Bulgáriának Bajazet szul-tán által lett meghódítása s még inkább annak nikápolyi diadala után, a moldvai és oláh vaj-dák a törököknek meghódoltak.

A múlt században Ausztria, az orosz-szal szövetségben, két ízben foglalta el, s megint el-veszté a két Havasaját, 1739-ben és 1791-ben Midőn Lasey II. József császár tábornagya, hadai-val Moldva-Oláhsországba bevonult, a bojárok, papok s néphez magyar nyelven intézte föl hívá-sát, hogy a bevonuló császári sereg irányában békén viseljék magokat.

1821-ben Ypsilanti, egy fiatal oláh bojár, Bukarestben a görög fölkelőkkel egy időben tűzte ki a szultán elleni lázadás zászlaját. De az erős török had elől kénytelen volt Erdélybe menekülni, s merényleteért Munkácsen találta holtáig tartó büntetését.

lasztmány nevében, Deesen, 1881. évi április hó 10-én. Br. Bánffy Dezső igazgató. Biró Antal jegyző.

— A megyei gazdasági-egylet kertjének a legjelesebb alma, körtve és barack ojtványok-kali beültetése erőlyesen foly, honnan a megye közönsége a legnemesebb gyümölcsfajok ojtó-galyaival elláthatja magát.

— A húsvéti ünnepi napok derült kellemes napjai valának a közelgő tavasznak, azonban az ünnepek lejártával beborult az ég, s bár meleg esőzés következé be, de a tavasziak alá való már is megkésett szántást hátráltatja.

— A radnai és borsai havasok vastag hó-lepellel vannak borítva, mely egy rohamos olva-dás esetében árvízzel fenyeget.

— A gabonának nincs semmi kereslete. A legszebb tisztabuza régi vékája 2 frt 20 kr; török-buza 95 kr; paszuly 50 kr; tiszta búkköny 1 frt 30 kr, de a zab 75 kron is kelt.

— Budapestén a szalonna ára rohamosan emelkedé, s jelenleg métermázsája 65—71 frt közt áll, a mit az amerikai szalonna behozatala eltiltásának is tulajdonítanak.

— Városunkban közelebből uralkodó himlő járválynak több áldozata volt, jelesen egy 23 éves ifju, egy 13 éves fiunövendék, s egy fiatal nő haltak el, még pedig az ugynevezett fekete himlőben.

— Eljegyzés. Havas Gyula megyénk köz-ponti közgyűlése és lapunk belső dolgozó társa eljegyezte B ü c h l e r Lujza kisasszonyt B.-pestről.

— Eljegyzés. Voith Simon felső kosályi birtokos folyó hó 17-én jegyezte el Elekes Teréz kisasszonyt, Voith János kapjoni földbir-tokos nevelt leányát. Szerencsét kívánunk kö-tendő frigyökre.

— A képviselőházban Szapáry Gyula nyuj-totta be az aranyjáradék konvertálásáról szóló javaslatot. Kimondván, hogy a pénzügyminiszter meghatalmaztatik, miszerint az eddig kibocsátott négyszáz millió frtnyi aranyjáradék adósság hat százalékos kötvényeit négyszázalékos kötvényekkel cserélje be. E célból a miniszter az eddigi kötvények birtokosainak a tőkét három óra fel-mondhatja és a kik nem hajlandók cserébe a négyszázalékos kötvényeket elfogadni, azoknak a teljes névértéket aranyban kifizeti. A mivelet le-hetőleg 1883, de mindenesetre 1884. végeig ke-resztülviendő, még pedig oly formán, hogy be-fejezése után az új, négyszázalékos járadékadós-ság évi kamata 21.800.000 arany forintnál több ne legyen. Mint a törvényjavaslathoz mellékelt indokolás mondja, ekkép az államkincstár 2.200.000 arany frtot takarít meg évenként, a mi nem meg-vétendő összeg szorult pénzügyi helyzetünkben.

I. Miklós orosz császár 1829-ben a töröktől diadalmasan kivívta, hogy a duna-balparti török várak Oláh-Moldvaországban leromboltassanak, s hogy a szultán a két ország fejedelmét hét évre nevezze ki, kik a fényes portának bizonyos meg-szabott adót fizessenek.

Az 1856-diki párisi kongresszuson kivitte III. Napoleon, hogy a szultán e két vazal tarto-mányának főemberei, bojárai, fejedelmüket magok válaszsák. Ezzel megtörtént az első lépés, a fejedelemségnek Románia néven egyesítésére, 1878-ban pedig a berlini kongresszuson függetlenné nyilvánítására.

Mielőtt a párisi kongresszuson a két Oláh-ország szabad fejedelem-választási joga kimon-datott volna, mindjárt a kongresszus kezdetén, ennek elnöke, Vaelvszki, III. Napoleon nevében kérdést intézett az Ausztriát képviselő gr. Buol-Schauensteinhez: nem lenne-e hajlandó Ausztria Piemont részére Lombard Velenczét átengedni és Oláh-Moldvaországot cserébe elfogadni? Mire Boul-Schauenstein röviden s kereken válaszolá: Nem!

Kérdés: ha ekkor Ausztria a cserét el-fogadja: bekövetkezett volna-e Solferino, König-grätz és a pár év előtti orosz-török háború?

H—, L—.

— **Miklós** orosz nagyherceg elfogatása nagy fel-tűnést okoz az orosz fővárosban s mert hivatalo-san titok borítja az elfogatás okait, a legkülön-bözőbb hírek kelnek szárnyra. — **Lord Beacons-field** meghalt, e gyászhirot hozta a táviró. Benne Anglia egyik legnagyobb államférfiát s nagyhirű regényíróját vesztette el s halálát az angolokkal együtt fájlalja az egész mivelt világ. Nagyszabású politikája az utóbbi években, főleg a keleti kér-désben még élénk emlékezetben él; az orosz hódító politikának ő volt egyik leghatalmasabb ellenfele. — **Az árvíz** által fenyegetett városokból megnyugtatóbb hírek érkeztek. — **Az orosz** udvarnál, mint Szentpétervárról távirják, igen jó hatást tett a kitüntető fogadás, melyben gróf Szvaloffot Bécsben részesíték. — **Az orosz** fő-városban oly mozzanat merült fel, mely bizonyítja, hogy a kormány elleni mozgalom már nemcsak a tanuló ifjúság, hanem a nép körében is terjed. — **A bécsi** magyar társalgó egyesület estélyt ren-dezett, melyen a „Himnusz“-t s a „Szózat“-ot énekelték, Láng József elnök az 1848-49-iki sza-badságharczról felolvasást tartott. — **Az amerikai** magyarok jelentékeny számáról érdekes tanuságot nyújt az, hogy csupán New-Yorkban tizenkét különböző magyar egyesület van. — **A czár** és kor-mánya jónak látták a czárgyilkosok kivégzését épen arra a napra tűzni ki, melyen a keresztyén világnak tulnyomóan nagyobb része kegyeletos áhitattal emlékezik meg a megváltás szent művé-ről. A husvet szent ünnepén, mely a béke és öröm ünnepe. Mindnyájan feketébe voltak öltözve s mellükön fekete tábla függött, melyre fehér betűkkel ez volt írva: „Care ubjica.“ (Czárgyil-kosok.)

Gazdasági egyesületünk rovata.

Megyéni gazdasági-egyesületének utóbbi vá-lasztmányi ülésében elhatározott volt borászati kormánybiztos Miklós Gyulát fölkérni, egyesületünk alelnöke Voith János ajánlata következtében, kapjoni szőlőjében az okszerű szőlőművelés gya-korlati oktatásra egy szakférfi küldését kérni, de sajnálattal értesít, hogy az idő előhaladása miatt ennek teljesítése iránt semmi kilátást nem nyúj-tat, annál inkább, mert a rendelkezése alatt álló szakerők még a múlt hóban megállított munka-kiszabás alkalmával hosszabb időre elvannak foglalva.

A mi pedig a megye területén e folyó év őszén rendezendő gyakorlati mintaszüretet illeti, annak készséggel kíván eleget tenni, ha az iránt az illető miniszter egy benyújtandó kérelemmel minél előbb megtaláltatik, melynek eredményét várhatni, azon föltétel alatt, ha elég tétetik azon kívánalmaknak, melyek határozzák egy minta szüret megtartását. Erre pedig megkívántatik az okszerűen művelt alkalmas szőlő területen kívül czélszerűen berendezett borház, ellátva taposó-kádak, borsajtó, fűthető erjesztő kamarával sat. És ha ezek rendelkezés alatt állanak, semminemű újabb költségeket nem okoz, ha pedig ezen fel-szerelések hiányoznak, késznek ajánlkozik az esetre kilátásba helyezni, hogy a miniszter ily nemű beruházásokra igényelt összeget utólagos visszatérítés feltétele alatt előleg képpen rendel-kezésre bocsátja. Az e tárgybani útbaigazításokat kész megadni mihelyt a helyszínén a szemlét megtenni módja lessz, miért is kéri körülménye-sen megírni, hogy hová irányítsa annak idejében útját, es mikép jöhet összeköttetésbe az illető tu-lajdonossal.

Az erdélyi gazdasági egyesület egy átiratban felhívja egyesületünket a folyó év július 15-én Kéz-szármakon tartandó vászon-kiállítás és szepességi vászon vásár pártolására, melyre a közönség tá-mogatása azon értesítéssel hivatik föl, hogy az erre vonatkozó programmal előlegesen s bár mikor a titkári hivatalban megtekinthető. —o.—

KÖZGAZDASZAT.

A hat évre szóló biztosítás az ingyen év előzetes élvezetével.

A t. biztosító közönség és főleg t. feleink, a kiknek rokonszenve és bizodalma emelte társa-ságunkat, több egyéb tényező hozzájárulásával,

jelen állására, nem fogják tőlünk megtagadni an-nak elismerését, hogy társaságunk mindig szilár-dan megmaradt azon alapon, melyre fekteté üz-letét és hogy elveihez hű maradt a nyomában keletkezett versenytársaságoknak az ő eljárásától nagyon elértő kísérletei közt is.

Ez elveit azon rendkívüli eredmény igazolta és jutalmazta meg, hogy már az 1879-ik év végével 3.000,000 frtnyi alaptőkéje készpénzben teljesen ki volt egészítve, tartalékalapja 1.000,000 frtot meghaladta, és hogy, mire, mint bátran ál-líthatjuk, a versenytársaságok egyike sem képes, a károk fedezésére szolgáló díjtartalékot, társa-ságunk, vagyoni állásánál fogva, a jelen év végé-vel oly nagy összegben viheti át a jövő évi számla javára, hogy ennek folytán ezentúl előre-láthatólag mindig abból fedeztethetnek a követ-kező éven át előforduló károk.

Ez eredmény elérésére törekedett mindenek felett társaságunk, mert meg volt győződve, hogy a hazai biztosítási ügy érdekének általában és különösen t. felei érdekének az által tesz kiváló szolgálatot, ha az üzlet nyeresiményéből oly erős alapokat, tartalékokat alkot, ennél fogva, midőn oda jutottunk, hogy teljesen befizetett alaptőké-vel és teljes tartalékokkal folytathatjuk az üzle-tet, társaságunk örömmel fogadosítja az ily eredmény esetére rég kitűzött szándékát s ezen-nel a tűzosztályban is újabb kedvezményben ki-vánja részesíteni biztosító feleit.

Elhatároztuk ugyanis, s e fölül kívánjuk ezennel a biztosító közönséget értesíteni, hogy a lakházak és a gazdasági épületek biztosítása nálunk ezentúl azon kedvezményben részesíttes-sék, hogy t. i. ha a háztulajdonos vagy a föld-birtokos kötelezi magát az ily épületnek hat egy-másután következő éven át való biztosítására, társaságunk a szokásos ingyen évül az első évet adja, úgy, hogy a biztosító fél az ingyen év elő-zetes élvezése után a második évtől kezdve tar-tozik csak a díjakat fizetni.

Hisszük, ez intézkedésünk előnye teljes méltánylásra fog találni a birtokos közönségnél mindenkor, de főleg a jelen évben s a közel időben, midőn a jelen sanyarú év hatása még érezhető lesz, s midőn a gazda körül o'y szűk a pénz. De az előzetes ingyen év hasznát érezni fogják azon feleink is, kik hosszabb időre levén már biztosítva, ez érvényben levő biztosításuknál ingyen évül az utolsó évet élvezik, mert ezen biztosításuk megújítása által egymást követő két ingyen évet fognak e feleink élvezni, u. m. a mostani biztosítás utolsó (ingyen évét, s a meg-újításnál a 6 évi biztosítás első s így előzetesen élvezendő ingyen évét.

Midőn ez újabb kedvezményről kívánjuk a t. biztosító közönséget ezennel értesíteni, nem tartózkodunk azon meggyőződésünk kifejezésétől, hogy a t. biztosító közönség, a mint ez intézke-désünkbn készségünknek, úgy az ingyen év elő-zetes élvezetének kedvezményében iránta kifeje-zett bizodalomnak jelét fogja felismerni.

Értesítvén még a t. biztosító közönséget a fölül, hogy ügynökeink szívesen szolgálnak min-dennemű felvilágosítással, jelesen Deésen a szol-nok-dobokamegyei gazdasági egyesület titkársága, és gyógyszerész t. Róth Pál úr.

Az első magyar általános biztosító társaság.

HIVATALOS RÉSZ.

Sz. 504.—1881.

k. b.

Hirdetmény.

Minthogy az 1880. évi XXXI. t.-cz. 45. §-a értelmében úgy az erkölcsi testületek, valamint társulatok és magánosok erdőreai a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. miniszter ő nagy-méltósága által megállapítandó jelvényeket tar-toznak szolgálattételök alatt hordozni: az érdek-llett erdőtulajdonosokat figyelmeztetni kívánjuk, hogy az erdő őri kellő számú jelvények földm., ipar- és keresk. miniszter ő nagyméltósága által a törvényhatóság székhelyén (Deésen) lévő m. kir. adóhivatalhoz immár megküldettek, honnan azok darabonként 1 frtért megszerezhetők.

Figyelmeztetni kívánjuk továbbá az érdek-llett erdő birtokosságot, hogy e jelvényeket erdő őreik számára f. évi június hó 1-ig annál is in-kább szerezzék be, s azok hordozására erdő őreiket utasítsák, mert jelen szám alatt a járási szolgabírák és városi rendőrkapitányok általunk utasítva lettek, hogy a jelvények hordozásának életbe léptét szigorúan ellenőrizzék, esetleg f. évi június hó 1-től kezdődőleg a szolgálatban működő oly erdőőrök ellen, kik jelvényt nem hordanak, büntetőleg járjanak el.

Kelt Szolnok-Dobokamegye erdőrendészeti bizottságának Deésen, 1881. április hó 6-án tar-tott üléséből.

Br. Bánffy Dezső,
főispán.

Szolnok-Dobokamegye közigazgatási bizottság erdő-rendészeti bizottsága.

702. sz.
1881.

Mindenik szolgabírónak és a három város rendőrkapitányának.

A földm., ipar- és kereskedelm. nagymél-tóságú m. kir. miniszter úrnak idei márczius hó 6-án 39,751 sz. a. kelt leirata következtében ér-tesítem a czimet, miszerint Fekete Lajos által szerkesztett „Beszélgetések az új erdőtvénnyről“ című hézag pótló ismertetés az erdélyi gazda-sági-egyeslet kiadványában megjelent.

Ezen könnyen megérthető és népszerű nyel-ven írt munka alkalmas arra, hogy belőle mind-azok, kik kellő erdészeti ismeretekkel nem bir-nak, az erdőtvény szakszerű intézkedéseinek czéljáról és értelméről kellő tájékozást szerezhes-senek.

Kivánatosnak látszik ennélfogva, hogy azon körökben, melyeket az erdőtvény közelebből érdekel, minél nagyobb mérvben elterjedjen.

Elvárjuk tehát a czimtól, hogy e munkára az érdekelteknek figyelmét felhívja s egyszersmind a tudakozódóknak arra nézve is tájékozással szolgáljon, miszerint az említett ismertetés na-gyobb mennyiségben közvetlenül az erdélyi gaz-dasági-egyesletnél, egyes példányokban pedig Pla-csintár Ödön központi II-ik aljegyzőnél Deésen, Stein János, vagy Demjén László könyvkeres-kedőknél Kolozsvárt példányonként 20 krajcárért szerezhető meg.

Szolnok-Dobokamegye erdőrendészeti bizott-ságának Deésen, 1881. április 6-án tartott ül-éséből.

Br. Bánffy Dezső,
főispán.

Szolnok-Dobokamegye közigazgatási bizottságától.
861.—1881.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatás ügyi m. kir. miniszter úr 33,132.— 33,116.— 35,332.— 36,279. ex 1880. 1887. ex 1881. számok alatt kelt rendeleteivel Karner után Novák Sándor által szerkesztett „Az egyszerű és kettős könyv-vitel“. Gyulai Béla által szerkesztett „Irodalmi ismertető sat.“ Kiss Sándor által szerkesztett „A Magyar-Oszipák Monarchia összehasonlító föld-rajza.“ (Budapest, Franklin társulat), valamint Zák R. József által szerkesztett „A térkép raj-zolás elemei.“ (Bupapest, a szerző tulajdona) és Erdődi János kassai kir. kath. tanítói képezdei igazgató által szerkesztett „A nyelv tanítás módszer-tana.“ (Budapest, ára 2 frt 40 kr.) című tan- és segédkönyveket iskolai használatra alkalmasnak találván, azoknak megszerzését tanító jelöltek, elemi-, felső-, nép- és polg. iskolai tanítók és képezdei tanároknak és iskoláknak ajánlotta.

A „Carte de cétire prelnerata de assatiatis de inventatori“ című s a román fejedelem által jóváhagyott 1878-ik évben megjelent olvasó könyvet pedig, minthogy az Magyarországra vo-natkozólag téves földrajzi és történelmi adatokat és oly kivételeket tartalmaz, melyek nemzetiségi viszálykodások ébresztésére alkalmasok, az 1880. évi 23,845 szám alatt kelt rendelettel Magyar-ország összes román tannyelvű iskoláiból kitil-totta.

Ugyancsak a vallás- és közoktatás ügyi m. kir. miniszter úr 34,594.— 33,838.— 34,456. ex 1880. és 2960. ex 1881. számok alatt kelt ren-deleteivel Bislek Antal és Bruszt Alajos eredeti — Störk Henrik másodlati elemi népiszkolai tani-tói oklevelét semmisnek — és Breyer Rudolf

bonyhádi izr. tanítónak az olmützi es. kir. kath. tanító képezde igazgatósága által kiállított elemi népiskolai tanítói oklevelét pedig Magyarországra nézve is érvényesnek nyilvánította.

Szolnok-Dobokamegye közigazgatási bizottságának Deésen, 1881. április 8-dikán tartott üléséből.

Br. Bánffy Dezső,
főispán.

Sz. 3718.—1881.

Valamennyi megyebizottsági tag úrnak!

Főispán úr ő méltóságának folyó év április hó 4-én 341. számú intézkedése folytán a megye bizottságának rendes tavaszi közgyűlését folyó évi május 12. és következő napjaira egybehívtam.

E közgyűlés tárgyait:

- 1.) szentesített törvényezikkek;
- 2.) kormányrendeletek;
- 3.) társmegegyék átiratai;
- 4.) a törvényhatóság tisztikarában időközben üresedésbe jött állomásoknak választás útján betöltése;
- 5.) a törvényhatóság múlt 1880. évi házi pénztári zárszámadásai és egyéb keblügyek;
- 6.) számonkérőszék jelentése;
- 7.) a kápolnok-monostori és örd.-füzesi választókerületekben ujonnan megejtett megyebizottsági tagok választása iránti állandó bíráló választmány jelentése
- 8.) községi ügyek;
- 9.) egyesek folyamodványai;
- 10.) a netalán beérkezendő önálló indítványok képezendik.

Miről címet oly felkéréssel értesítem, hogy fenn kitűzött napon d. e. 10 órakor a megye székháza tanácskozási termében megjelenni szíveskedjék.

Deés, 1881. április 18-án.

Az alispán helyett
Br. Diószegi Géza,
főjegyző.

Felelős szerkesztő és kiadó: Kovács Samu.

H I R D E T É S E K.

Lakás változtatás.

Alólírott a volt Eperjesi-féle házból (régebben Korona vendéglő) Özv. Nagy Farkasné házába — nagykirály-utca — a megyeháztól lefelé 3-ik ház — tettem át lakásomat.

Adler Mihály,

1—3

orvos és szülész-mester.

Sz. 1699.—1881.

polg.

Hirdetmény.

Magosfalva községében italmérési jog tömegesítése és árverés útján 3 évrei haszonbérbe adása a magosfalvi volt urbéres közönség 3 havi kántor koresmárlási joga érintetlenül hagyásával alólírott kir. törvényszéknek mai napról 1699.—1881. szám alatti végzésével elrendeltetvén, határnapúl a helyszínére Magosfalva községébe f. 1881. évi május hó 5-ik napjának d. e. 10 órája tűzetett ki, melyre árverezni szándékozók ezennel meghivatnak, kikiáltási ár évi 300 frt, bánatpénz 10% az árverés többi feltételei alólírott kir. törvényszék levéltárában, továbbá a nagy-ilondai, magyarláposi és nagysomkúti szolgabírói hivatalnál megtekinthetők.

A deési kir. törvényszéknek 1881. márczius 30-án tartott üléséből.

Keul József,
elnök.

Gajzágó Dezső,
jegyző.

Egy Hilbert által készített
legjobb karban lévő kocsí

eladó!

Értekezhetni Deésen:

Krémer Jánossal.

1249. sz. 1881.

1—1

Pályázati hirdetmény.

Szépkenyerű-Szt.-Márton, Oláh-Vásárhely, Kötke és Erdőszombattelke községekből szövetkezett szépkenyerű-szt.-mártoni körjegyzőségben a körjegyzői állomás lemondás folytán üresedésbe jövén, annak szabályszerű választás útján való betöltésére az 1871 évi XVIII. t.-cz. 83 §-a értelmében ezennel nyilvános pályázatot nyitok, s a választást Szépkenyerű-Szt.-Mártonban a körjegyzői irodában f. évi május hó 8-ik napjának délelőtti 10 órájára tűzöm ki.

Miről pályázni kívánókat oly hozzáadással értesítem, hogy az idézett törvény-cz. 74. §-a értelmében felszerelt és szabályszerűleg bélyegzett folyamodványait a választási hatánapig hozzám annyival bizonyosabban adják be, minthogy a későbbben beérkezendő ily folyamodványok tekintetbe vétetni nem fognak.

Kékesen, 1881. évi márczius hó 2-án.

A kékesi járás szolgabírája:

Hatfaludi Bertalan,
szolgabíró.

ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

ingyen

biztosít az első évre

lakházakat és gazdasági épületeket

úgy, hogy a díjfizetés

az ingyen év előzetes élvezete után

csak a második évben veszi kezdetét,

ha az ily épületek nála hat évi időtartamra biztosítatnak.

Bővebb felvilágosítást nyújt:

az igazgatóságnak a jelen számban megjelent „Értesítése.”

Hirdetés.

Alólírt tisztelettel tudatom a t. nagyrómai közönséggel, miután testvérem LÉNER JÁNOS-tól végképen megkülönböztetem, s az itteni piacon, a nagyter déli részén, Lisch György úr cukrászdája mellett a Szóchenyi-utca szejelén, törvényszékieg bejegyzett egész új üzletemet

LÉNER SÁNDOR cégem alatt megnyitottam,

s minden tőrekésem oda irányul, hogy a t. nagyrómai közönség becses kíváncságnak teljes sen megfélemlék, s minden idejére a legújabb divat szerinti férfi, női és gyermek ruháimnak, u. m. selyem-, szőr- és gyapjú kelmékkel, valamint női pipere s többféle minőségű vászon-neműekkel, férfi és női lábhekkkel

dúsán elátott raktárt állítottam.

Teljes tisztelettel hátor vagyok fölkérni a helyi és vidéki t. n. é. közönség kegyes pártfogását és nagybecsű bizalmával megajándékozását, s minden igyekezetem arra fordítom, hogy a t. vevőim kívánalmának tiszteletbe már megelévé, s ne talán megrendelendő árúizikaim pontos, olcsó és szolid kiszolgáltatás mellett becses bizalmokat megnyerjem. Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek. Deés, 1881. ápril 1-én.

Léner Sándor.